

Det Ufsnit, som derefter fattes under Forhandling, omfattede, hvad der vedrører Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, nemlig af Lovforslagets § 9 Nr. 2 (se Tillæg A. Sp. 21—22), § 21 (se Tillæg A. Sp. 67—82) og af § 26 Nr. 17—21 (se Tillæg A. Sp. 167—68)

med de dertil stillede Endringsforslag under Nr. 25, 55—102 og 162 samt de dertil hørende Ufsnit i Betænkningen (se Tillæg B. Sp. 247—48 Nr. 35, Sp. 291—368 Nr. 76—130, samt Sp. 441—46 Nr. 182), samt Udringsforslag til § 21 af Clausen saalydende:

II. Tilskud til kirkelige Niemed.

Efter Post 4. indsettes en ny Post, saalydende:

„Af det Beløb, der indvindes ved Afdrag i forskellige Præsteembeders Indtægter, og som foreløbig bestyres i Forbindelse med Stiftsmidlerne i de forskellige Stifter, kan Regjeringen uden Hensyn til Stiftsinndelingen anvende 10,000 Kr. til faste aarlige Tilskud til geistlige Embeder, dog saaledes, at intet Embede ved Tilskudet bringes over 2,000 Kr. i aarlig Indtægt.

Afdrag i de til geistlige Embeder henlagte Indtægter kunne for Fremtiden ikke ske uden Nigsdagens Samtykke.“

Ordføreren (Holstein): Det første Udringsforslag, under Nr. 25, vedrører det fra i Fjor bekjendte Spørgsmaal om Stiftsmidlerne, der saavel er omtalt i selve Betænkningen paa det derhen hørende Sted som i Indledningen til Betænkningen. Det vil erindres, at dette Spørgsmaal i Fjor medførte en Uenighed mellem Folkethinget og Landstinget, idet det fra Landstingets Side opfattedes som et Forsøg fra Folkethingets Side paa at præjudicere en Afgjørelse ved Lov af Spørgsmaalet om Præsteres Lønning. Det er imidlertid i Aar tilstrækkeligt tydeligt sagt, at der ikke ligger noget Saadant i dette Forslag, i ethvert Fald, at det ikke har været det, man tilsigtede og lagde Vægt paa. Hvad man vilde ved Forslaget i Fjor, var udelukkende at hindre, at Administrationen traf endelige, almindelige Bestemmelser med Hensyn til de saaledes inddragne Midler, og eventuelt ordnede disse Forhold uden Lovgivningsmagts Samtykke. Det er et Spørgsmaal, som vistnok Ingen i Nigsdagen vil kunne modsætte sig, og som jeg antager, at man ogsaa i Fjor kunne være bleven enig om, dersom der fra den anden Side under de Forhandlinger, der dengang førtes i Fællesudvalget, havde været Tilbøjelighed til at gaa nærmere ind paa Undersøgelsen af hele dette Forhold, hvilket imidlertid ikke skete. Tiden var kort, og der kom i Grunden slet ikke nogen Forhandling tilveie om at gaa en anden Vej for at naae det samme Maal, og Folkethinget maatte derfor i Fjor fastholde den samme Form, hvori det havde udtrykt den Realitetsfordring, som det gennem dette Udringsforslag havde stillet. Da det imidlertid ved nærmere Overveelse er blevet et Flertal i Udvalget indlysende, at man ved at følge den Form, som nu er foreslaaet af dette Flertal, vil opnaa faktisk det Selsamme med Hensyn til Garantien mod en vilkaarlig eller præjudicerende Anvendelse

fra Administrationens Side af disse Midler, som man vilde opnaae ved Forslaget i Fjor, altsaa at den hele Forskjel i Folkethingets Stilling, hvis det følger dette Forslag i Aar fremfor Forslaget i Fjor, udelukkende vil være en Formforskjel, saa har dette Flertal i Udvalget ikke været i nogen Tvivl om, at det burde gaa denne Vej og foreslaar at vedtage en saadan Udtalelse som den, der nu er foreslaaet fremfor den i Fjor foreslaaede. Da det er aabenbart, at det er Sagens Realitet og ikke Formen der ligger os paa Sinde, og da Formen, har givet Anledning til Misforstaaelsen og fremdeles kunde give Anledning til en urigtig Opfattelse af Thingets Tendenser, saa vil det ikke blot være unyttigt, men ligesvem forkeert at fastholde en saadan Form, idet man derved vilde give sin Stilling Udseende af at være anderledes, end den virkelig er. Seg skal dog med Hensyn til selve Forslaget gjøre et Par Bemærkninger om den sidste Del af samme; den første Del af Forslaget bragte ingen nærmere Forhandling, men derimod det sidste Punktum. Seg skal kun gjøre opmærksom paa, at Meningen dermed er at forhindre og sikre sig imod, at man gennem dette Forslag vilde træffe nogen Afgjørelse af, hvad der nu maatte være det bestaaende Forhold paa dette Omraade. Seg skal slet ikke komme ind paa, hvornidt der virkelig tilkommer Kongen eller Administrationen ifølge Grundloven nogen Ret til at raade over disse Midler. Det er ikke Hensigten med det Forslag, der her er kommet frem, at gjøre nogen Forandring heri. Det, hvorefter Talen er, er selvsølgelig Noget, som kan ske, hvis Kongen har en saadan Ret; hvis der eksisterer en saadan Ret for Administrationen, maa den jo være begrundet i Grundloven, men det er ogsaa klart, at Indskrænkning eller Forandring i Kongens Ret til at gjøre Undtagelser fra Loven ifølge Grundloven kan finde Sted ved særlig Lov,